

**E-Arşiv faturası  
kullanıcısının yanlış  
düzenlediği fatura için nasıl  
bir işlem yapılmalı?**

**E-Arşiv faturası  
kullanıcısının yanlış  
düzenlediği fatura için nasıl  
bir işlem yapılmalı?**

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; ..... Vergi Dairesi Müdürlüğünde ..... vergi kimlik numarasında ev mobilyası ve aksesuarlarının perakende ticareti işinden kayıtlı mükellef olduğunuz, Vergi Usul Kanunu 509 nolu tebliğ çerçevesinde GİB E-Arşiv fatura portalı üzerinden düzenlediğiniz 23.02.2020 tarih ve GIB..... nolu faturanın tutarını KDV dahil 4.250,00.-TL. (DörtbinikiyüzelliTürkLirası) olması gerekirken sehven hatalı olarak KDV dahil 4.250.001,96.-TL.(DörtmilyonikiyüzellibinbirTürkLirası doksanaltıkuruş) olarak düzenlediğiniz fatura hakkında Başkanlığımızdan görüş talep edilmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, “Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.” hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların, esas itibariyle, mezkûr Kanunun 229 ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi birisi ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

– 229 uncu maddesi, “Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye

verilen ticari vesikadır.”,

– 232 nci maddesinin birinci fıkrasında, “Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.”,

– 234 üncü maddesinin birinci fıkrasında, “Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin:

...

3. Vergiden muaf esnafa;

Yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zâti eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.”

hükümleri yer almaktadır.

Bu bağlamda, malın iadesi, işlemin gerçekleşmemesi, fatura içeriğine ilişkin itiraz gibi durumlarda, esas itibariyle, alıcının mükellef olması durumunda alıcı tarafından iade faturası, mükellef olmaması halinde ise satıcı tarafından gider pusulası düzenlenmesi suretiyle işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte, Vergi Usul Kanununun mükerrer 242 nci maddesinin 2 numaralı fıkrası, 227 nci maddesinin birinci fıkrası ile mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (3) ve (4) numaralı bentlerinin verdiği yetkilere dayanılarak, 30/12/2013 tarihli ve 28867 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 433 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle, Vergi Usul Kanunu uyarınca kâğıt ortamında düzenlenmek, muhafaza ve ibraz edilmek zorunluluğu bulunan faturanın elektronik ortamda düzenlenmesi ve ikinci nüshasının elektronik ortamda muhafaza ve ibraz edilmesine imkân tanıyan e-Arşiv Uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiş olup, söz konusu Genel Tebliğ

kapsamında elektronik ortamda mali mühür/elektronik imza ile imzalanarak düzenlenen e-Arşiv Faturaları üzerinde sonradan herhangi bir değişiklik yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Bununla birlikte oluşturulan e-Arşiv Faturada yer alan "alıcı ad-soyad/unvan", "vergi kimlik numarası" bilgilerinin hatalı olduğu veya ürünün alıcısına gönderilmesine rağmen alıcısına ulaşmadan geri döndüğü durumlarda; bu durumların tevsiki için gerekli belge ya da dokümanların (kargo iade belgeleri vb. tevsik edici belgeler) bulunması ve aynı hesap dönemi içinde olması şartıyla ilgili e-Arşiv Faturaya ait iptal bilgilerinin e-Arşiv Raporunun "iptal" elemanına (alanına) eklenmesi ile e-Arşiv Faturanın teknik olarak iptal edilmesi mümkündür.

Buna göre; alıcısı tarafından iade faturası düzenlenmesi veya vergi mükellefiyeti olmayan nihai tüketiciye gider pusulası düzenlenerek iade işleminin yapılabildiği durumlarda; e-Arşiv Faturaların iptal edilmesi veya değiştirilmesi mümkün bulunmayıp söz konusu faturalar geçerli olup, bu belgelerin muhasebe kayıtlarına, beyanlara konu edilmesi gereken hasılat belgeleri olarak dikkate alınması, iade işlemine ilişkin düzenlenen iade faturaları veya gider pusulasının da muhasebe kayıtları ve beyanlar açısından hasılat düzeltici belgeler olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, Vergi Usul Kanununun 175 ve mükerrer 257 nci maddelerinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak; muhasebenin temel kavramları, muhasebe politikalarının açıklanması, mali tablolar ilkeleri, mali tabloların düzenlenmesi ve sunulması, tekdüzen hesap çerçevesi, hesap planı ve işleyişine ilişkin açıklamalar, 26.12.1992 tarihli ve 21447 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Dolayısıyla, mükelleflerin yukarıda belirtilen işlemlere ait muhasebe kayıtlarını; muhasebenin temel kavramlarına, muhasebe politikalarının açıklanması ve mali tablolar ilkelerine, tekdüzen hesap planı ve işleyişine ilişkin yapılan düzenlemelere ve kayıtların kanuni sürelerinde yapılması hususunda mevzuat hükümlerine uygun olarak yapmaları gerekmektedir.